

ಪಳಗಿಸಿ, ಮನೋರಂಜನೆಗೆ ಬಹಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರ ಅಡ್ಡಿಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕಾಡಲ್ಲೂ ಮಿಶ್ರ ತಳಗಳೂ ಇವೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಶೇ. 23 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಖುಸಿತರುವ ಬದಲು ಕಳವಳವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೇರುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವು ಅಡ್ಡಿದ ನೆಲ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಬಿಡ್ಡಾದ್ದರಿಂದ, ಬೇರೆ ಯಾವ ಸ್ಥಳ ಪ್ರಭೇದಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಪ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದು ಹಂಡಲ್ಲಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಹೇಲೆಕಾಪರ್ ಬಳಸಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಿಸಿ ಕೊಲ್ಲಿ ಎಂದು ನೆಡಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಬಲವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾದರು. ಈಗಲೂ ವನ್ನಬೇವಿ ತಜ್ಜರು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಡಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ರೇಡಿಯೇ ಕಾಲರ್ ತೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳ ಸಂಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೆಲವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅರಿತ್ತೇ ಅವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೇ, ಬಿಡಬೇಕೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನಿಂತೆ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ.

ಇದೊಂದು ನಿಷ್ಕಳ ಉದಾಹರಣೆ.

ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಿಂದ ಕಾದಿಗೆ

ಅಸ್ತಾಂ ಎಂದೋಡನೆ ಅಲ್ಲಿನ ಹಸುರು ಚಹಾ ತೋಟ, ಭೋಗರೆದು ಹರಿಯುವ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ನದಿ ಹಾಗೆಯೇ ಅಪರೂಪದ ಫೋಂಡಾವನ ಧಢನೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಮುಂದ ನಿಲ್ಲಾತ್ಮವ ಅಲ್ಲವೇ? ಇದೇ ಅಸ್ತಾಂ ದಿಬ್ಲಾಗ್ರೋ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಏರಡನೇ ಮಹಾ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವದಳವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವು ಎವ್ವರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಾಗೇ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಯುದ್ಧಾನವಂತರ ಆ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ತೊರೆದುಬಿಟ್ಟಿರು. ಮಾಲೀಕರಿಗಾಗಿ ಕಾಡು ಹೊನೆಗೆ ಅವು ಆಶಯ ಪಡೆದ್ದು ದಟ್ಟ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅವು ಕಾಡು ಕುದುರೆ. ಈಗ ದಿಬ್ಲಾ-ಸ್ನೇಕೋವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಘಾನವನದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅಂಡಾಯಿತ್ತಿರುವ ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಟೋಳಿಗೆಯವರೆ ಅವುಗಳ ದೌಭಾಗ್ಯವೆಂದರೆ ಅವನ್ನು ದಾವಲಿಸಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯರಿಂದ ವನ್ನು ಮುಗಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾನೂನಿನಡಿ ಇವು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

1950ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಾಂ ಬಹುಭಾಗ ಭೂಕಂಪನಷ್ಟಿ ತುತ್ತಾಗಿ ಸುತ್ತಿಂ ನದಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಈ ಕುದುರೆಗಳು ಎಲ್ಲೋ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕೆಕೊಂಡು ದ್ವಿಪದ್ಭಲಿರುವಂತೆ ಬಂದಪ್ಪು ದಿನ ಅನಾಥವಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಇದೇ ಉದ್ಯಾನವನವನ್ನು ಬಿಡಲಾಯಿತು. ಈ ಉದ್ಯಾನ ತೀನೋಮುಖಿಯಾಗ್ನಿ ಕೇವಲ ಹನ್ನೆರಪು ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ, 650 ಚದರ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಿದೆ. ಅಸ್ತಾಂ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಕೂಡ ಈ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಸುನಿಗಳಿವೆ, ಸರಿಸ್ಯಪಗಳಿವೆ, ಹಣ್ಣಿಗಳಿವೆ ಎಂಬುದರ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುತ್ತದೆಯೇ ಏನಾ ಖಿಚಿತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಇವ್ವೇ ಕುದುರೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರುವುದು ಸುಮಾರು 70 ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳು. ಏಷಾದವೆಂದರೆ ಇವು ತಮ್ಮ ನೆಲವನ್ನು ಬೆಂಗಾಲ ಹುಲಿ, ಚಿರತೆ, ಕರಡಿ, ಮುಂತಾದವರ್ಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅವಕ್ಕೆ ಜೀವಭಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವ್ಯಾಗಳು ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳ ರುಚಿನೋಡಿವೆ. ಈ ಉದ್ಯಾನವನದ ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳು ಬೇರೆಯ ನಾಡು ಕುದುರೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆರತಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯರಿಂದ ಅವು ಶುದ್ಧ ತಳಿ ಎಂಬುದು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಹೆಗ್ಲಾಕೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನೇನೂ ಜಾಹೀರು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಇದು ಹೇಗೂ ಇರಲಿ, ಈ ಉದ್ಯಾನವನ ಸದಾ ಗಡ್ಡಲದ ಚಿಡು ಅಸ್ತಾಂ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ತೈಲ ಮೂಲ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ. ಅಯಿಲ್ ಇಲಿಯಾ ಕಂಪನಿ ಈ ಉದ್ಯಾನವನದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೈಲ ಬಾವಿ ಕೊರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ, ಅದು ಹಸುರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರ ಕೆಂಪಣಿಗೆ ಗುರಿಯಾಯಿತು. ಕೇಂದ್ರದ ಪರಿಸರ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ, ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೈಲ ಕಂಪನಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿಕೊಂಡಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿ ನೋಟಿಕೊ ಕೆಂಪಣಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳಿವೆ ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದು ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಲೇಂದೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬರುವುದುಂಟು. ಅಲ್ಲಿನ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ದೂಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಎವೆ ಇಕ್ಕೆದ ಅತ್ಯಿತ್ತ ನೋಡುವುದೂ ಉಂಟು. ಕೆಲವರಷ್ಟೇ ಕಂಡೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಸ್ತಾಂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ಕುತುಹಲಗಳು ಮುಖ್ಯವೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ 70 ಕುದುರೆಗಳ ಸಂಂಬಾಧಿವ್ಯಾಧಿ ಮಂದಿ ಯಾವ ಹಂತ ತಲುಪ್ಪತ್ತಿದ್ದೇ ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೇರೆಯ ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕವೂ ಇವಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ವೈವಿಧ್ಯ ತಳಿಗಳ ಮುಟ್ಟುಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ 75 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾಡು ಕುದುರೆಗಳಾಗಿ ಧಿಮಾಕಿನಿದ ಸಾವಾರರೊಡನೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದ ಕುದುರೆಗಳು ಈಗ ಅಲೆಮಾರಿಗಳಾಗಿವೆ, ಬದುಕಲು ಹೇರಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳ ಪಾಡು ಇದೇ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: feedback@sudha.co.in